

Vánoce – svátky klidu a míru aneb Vánoce na ulici

Z oblohy padá jedna vločka za druhou, letošní Vánoce tedy budou bílé. Už se stmívá, pouliční lampy se rozsvěčují. Z oken okolních domů na nás blikají barevné žárovčičky jako posel blížících se Vánoc.

Vánoce, jak byly vždycky krásné, když jsem seděla u okna a koukala se do nočního ticha, jak padá jedna vločka za druhou. To ticho a jen zářivý třpyt napadaného sněhu v záři měsíce. To všechno je minulost.

Dnes, v tuto chvíli, je vlastně nenávídím. Zůstala jsem na ulici. Jsem sama, smutná. Je mně zima, boty úplně promáčené. Není kam se schovat. Zima je mi jak po těle, tak na duši, u srdíčka. Všichni někam spěchají, nakupují a jsou veselí a šťastní.

Také já pospíchám, akorát ne zvesela a šťastně. Já pospíchám z nutnosti. Jdu si stoupnout do řady mně podobných lidí, kteří jsou na ulici také. Jdu si stoupnout do řady na teplou polévku a krajíc chleba k sestřím Matky Terezy - Misionářkám Lásky. Už z dálky vidím velký houf lidí, jak se mačkají u dveří a zoufale čekají, až se otevřou.

S jejich otevřením na vás dýchne teplo a vůně horké polévky. A k tomu se přidává ještě úsměv matky představené a její ruce, jak nás zve dál do útrob tohoto tepla. Sedáme na lavice jeden vedle druhého. Jsme promrzlí a většinou se klíží víčka. Tak by se nám chtělo v tom teple spát. Místo toho vstáváme a začínáme se modlit. Taková malá daň za kousek teplého jídla. A po modlitbě nám matka představená a další pomocnice nalévají horkou polévku do připravených talířů. Je čoková, horká a dobrá. Hotová delikatesa v tomto studeném počasí. Jíme mlčky a rychle, rádi bychom

foto Petr Ruth Hartnup

si totiž ještě přidali. Znáte to, kdo zaváhá... Tady to platí dvojnásob. Je nás moc a na všechny se přídavek nedostane.

Dojdeme, opět se krátce pomodlíme a už je na čase se opět rozejít do ulic. Ti šťastnější jdou na azyly či ubytovny, ti ostatní, jako já, opět do setmělé ulice, kde mezitím napadl další sníh.

Přituhlo. Tma se už dá krájet. V ulicích svítí vánoční výzdoba, z obchodů jsou slyšet vyhrávané koledy. Teď na mě ten splín z Vánoc padá ještě víc. Všichni se někam rozutekli, zůstávám opět sama i se svými myšlenkami a začínající depresí z Vánoc. Z tramvaje pozorují lidi a je mně do pláče. Takhle opuštěně jsem se snad nikdy necítila. Ta samota a opuštěnost je téměř hmatatelná. Jen natáhnout ruku a sáhnout si. Jenže, kdo by si sahal na bezdomovce a řekl alespoň jedno vlídné slovo.

Rychle dojíždím na Hlavní nádraží k Naději, vyzvedávám chleba k večeři a pospíchám do další fronty. Tentokrát na loď Hermes, která je mým dočasným domovem. Mezi známými spolunocležníky ze mě chmurný splín trochu opadá, ale... V hlavě to máte pořád.

Je po večerce, ležíme na bidlech, ale ani jedné se nechce spát. Každá z nás vzpomíná na ty krásné Vánoce, co zažily. Z kapsy vytahují malou figurku Santa Clause a rozsvěčují ji. V její slabé záři je vidět, jak se holkám derou slzy do očí a jsou vděčné za tenhle kousek vánoční výzdoby v ponuré kajutě. Dáváme si dobrou noc a zkusíme letošní Vánoce zaspát.

A co mě drželo nad vodou? Hned po vánocích mě na denním centru u svatě Terezie oslovila sociální pracovnice, jestli bych jela ještě s dalšími děvčaty na výlet. Samozřejmě jsem souhlasila. Kdy se bezdomovci povede, aby mu někdo zaplatil výlet na celý víkend. S jídlem, cestou, ubytováním a ještě mu vymyslel program, aby se tam ten víkend nenudil. A líbilo se mu tam.

Jsem moc ráda, že jsem tenkrát nezaváhala a opravdu jsem na ten výlet odjela. I když s velkými pochybami. Odjelo se 10. ledna s organizací Jako doma, která je zaměřena na pomoc ženám v tíživé životní situaci, a 16. ledna už jsem s nimi spolupracovala a vařila v projektu Kuchařky bez domova. Od této doby se děvčata z Jako doma stala součástí mé rodiny a já se s nimi cítím opravdu Jako doma.

Celé tři a půl roku, co jsem žila na ulici, stála děvčata za mnou. Snažily se mě psychicky podpořit, dodat ztracenou sebe-důvěru, která na ulici mizí strašně rychle. Staly se z nich kamarádky, které se nikdy neotočily zády, nikdy nezavřely oči a podaly pomocnou ruku několikrát za sebou, když to bylo potřeba. Nabídlu brigádu, takže jsem si mohla našetřit i na nájem na ubytovně, a tím tak udělat obrovský krok z ulice do normálního světa běžných lidí. Kéž by všichni, kdo jsou na ulici, měli také takové andělíčky strážníčky.

Holky, moc děkuji.

Živel Eva

Jaká byla bruselská Konference lidí žijících v sociální tísní a chudobě?

Zpovídala jsem Emila Jíru, který je členem Pražské participační skupiny Chceme bydlet! a který cestoval za nás, lidi v sociální tísní, do Bruselu na Konferenci lidí žijících v sociální tísní a chudobě.

Ta se uskutečnila již po patnácté, a to v prostorách Evropského parlamentu ve dnech 15-16. 11. 2016. Tématem byla chudoba.

Konference se zúčastnili lidé z celé EU, celkem se sedmadvaceti státními. Konferenci uvedla europoslankyně proslovem a s vědomím, že je potřeba s chudobou něco dělat.

Za Anglii, Německo a za nás Českou republiku tam bylo i zastoupení z řad lidí se zkušeností z bezdomovectvím. Přijel Evžen z Ostravy (Aslido), Emil z Prahy (Chceme bydlet!), Samuel z Brna (Hnutí za Nové bydlení). Za Chorvatsko zase dorazili vozíčkáři, kteří s chudobou bojují taktéž. Bohužel ne všechny země to měly stejně. Některé země tam měly jen lidi ze shora, co chudobu nikdy nezažili. Třeba Slováci tam měli spíše úředníky, "což se mi moc nelíbilo", říká Emil.

„První den se mi líbil,“ pochvaluje si Emil. „Pracovalo ve skupinách. Postupně jsme byli propojeni nejprve s Islandem, pak s Itálií a pak se Slovenskem. S každou skupinou se diskutovala různá témata, z kterých se dělaly výstupy. Probírali jsme podstatu participace, volební účast a její důležitost – jestli lidé chodí nebo nechodí volit a proč. Bylo zajímavé vzájemně porovnání zkušeností. Taky jsme se věnovali rozdílné politické situaci.“

„Druhý den už byl méně dobrý. Bylo to hůře zorganizované,“ porovnává Emil. Druhý den probíhal v panelu, s diskuzí na závěr. „Problématické tam bylo třeba to, že nebyl prostor na to, abychom se setkali ve skupině a pobavili a prodiskutovali vše předem mezi sebou. A ani s ostatními skupinami jsme se neměli moc času potkávat mimo a diskutovat více.“ Komplikovaný byl i překlad, když někteří odborníci – sociologové mluvili příliš rychle anebo potichu. „Tím pádem jsem z toho nic neměl,“ postěžuje si Emil. „S ubytováním a postaráním se o nás i s místem konání jsem byl spokojen. Jediné, co mi připadalo jako taková šaškárna, byla písnička, zpívaná před večerí europoslancům před Evropským parlamentem,“ doplňuje Emil.

Všechno, co tam zaznělo, se bude zpracovávat a předávat europoslancům. A já za sebe doufám, že to nezůstane ležet jen v šuplíku v kanceláři, ale bude se dále o tom diskutovat a pomůže při řešení otázek sociální tísně, chudoby a bezdomovectví.

Zuzka

Rychlé zabydlování v Brně, zadlužování v Praze. Konference, kterých jsme se s Jako doma účastnili

S holkami Jako Doma se účastníme i různých konferencí věnujících se tématu bezdomovectví. Jedna z nich se konala 11. 10. 2016 v Brně. A byla na téma nedávno spuštěného projektu rapid re-housingu.

Co je rapid re-housing?

Rapid re-housing (česky rychlé zabydlení) je koncept převzatý ze zahraničí, konkrétně ze Spojených států. Je to projekt takzvaného sociálního tréninkového bydlení, šitý každému na míru, a jeho cílem je lidi navrátit do bydlení co nejrychleji. První, kdo se do takového sociálního projektu v ČR pustil, bylo město Brno. Co bylo v tomto případě důležité, že projekt podpořili brněnští radní. V Brně byl tento první projekt rapid re-housingu zaměřen na rodiny s dětmi s cílem navracet děti z ústavní péče do rodin.

Jak tedy projekt probíhá?

Nejdříve se prováděl výzkum a sčítání lidí bez domova - během jednoho týdne. Vše bylo pod hlavičkou Platformy pro sociální bydlení a se sčítáním pomáhali dobrovolníci.

Vše je především postaveno na zohledňování potřeb jednotlivců, párů a rodin. Což například znamená i řešení bydlení pro lidi - rodiny v nevyhovujícím bydlení, jako jsou třeba ubytovny, dále pomoc při řešení krizových situací nebo možnost bydlet na jednom místě déle než rok (což je moc krátká doba na rekonvalescenci sociálně slabších či lidí v bytové nouzi s přidruženými problémy různého charakteru). Město Brno má k dispozici 29.000 bytů v bytovém fondu. Bylo vybráno 50 bytů a projekt byl sestaven tak, aby padesáti rodinám poskytl bydlení. Jedinci vyplnili dotazník, a tak se účastnili výzkumu. Jediné kritérium byla bytová nouze a projevení souhlasu ke spolupráci se sociálním pracovníkem. Pak byli náhodným losováním

NOVÉ DENNÍ CENTRUM PRO ŽENY V PRAZE

Milé ženy, s radostí oznamujeme, že se otevírá nové nízkoprahové denní centrum pro ženy. Zřizuje ho Farní charita Praha 1 – Nové město. Denní centrum se bude slavnostně otevírat 6. prosince (tedy po uzavěření těchto Bezdomovců) a posvětil ho kardinál Dominik Duka.

Centrum se nachází v Žitné ulici 35 (zelené dveře vlevo) na Praze 1. Přijďte se podívat. V nabídce služeb bude výdej potravinové pomoci, výdej oblečení, sprcha, výdej polévky, praní prádla, výtvarný atelier Plamen poznání a další volnočasové aktivity a konzultace se sociální pracovníci či pracovníkem.

**Denní centrum bude otevřeno každý den, tedy i v sobotu a neděli, a to následovně:
Po 10.00–12.00, 13.00–16.00 // Út – Pá 9.00–12.00, 13.00–16.00 // So – Ne 10.00–16.00.**

Živel Eva

vybrány první šťastné bydlící rodiny. Časem je i možnost zřízení trvalého pobytu. Cílem je ukončovat nebo ještě lépe předcházet bezdomovectví, udržení a stabilita bydlení bez rizik, stabilizace. A já pevně věřím, že se brzy něco podobného začne dít i v Praze, hlavním městě České republiky, a nebudeme Brnu jen tiše závidět.

Jak rychle rostou dluhy

Druhou konferencí, která se konala 1. 11. v Praze v hotelu Olšanka, byla akce s názvem Krize na oddlužení nečeká, která se věnovala rostoucímu zadlužení lidí a jeho řešení. Pořádající organizací byla nezisková organizace Remedium. Dopoledne jsme tam za Jako doma já s Lexou vedly workshop. Chtěly jsme zúčastněné seznámit, s kolika organizacemi, úřady a sociálními pracovníky a vůbec pomoci se musí vypořádat žena, když odchází od násilného partnera. A tak jsme při workshopu vzaly příběh paní Marie, inspirovaný skotskou předlohou. Vzaly jsme klubko, já si sedla v roli Marie doprostřed a Lexa začala příběh číst. Já podávala klubko od sebe lidem v kruhu okolo mě, kteří znázorňovali různé instituce: úřady, policii, sociální pracovníky, učitele ve škole, kam chodily Mariiny děti, a oni mi podávali klubko zase zpět. Věřte mi, že na konci byla z toho pěkná pavoučí síť.

(Dokončení článku na s. 3)

JAKO DOMA KŘTILI SVOU PRVNÍ KNIHU

Tak, a máme to za sebou. Byla to velká sláva, na kterou jsme se moc těšili. Dne 24. 11. 2016 jsme pokřtili svou první knihu Naděje je na druhém břehu. Kniha vypráví příběhy několika žen bez domova. Je doplněna spoustou fotek, které fotily samy ženy z oněch příběhů. Máte tedy jedinečnou možnost nahlédnout do jejich životů, sdílet s nimi jejich těžké osudy, ale také radosti nad každou překonanou překážkou. Nakouknete do různých zákoutí Prahy a okolí, do stanů, nocleháren, azylových domů a cesta vás zavede až na loď Hermes, kam byste se asi za normálních okolností asi nedostali.

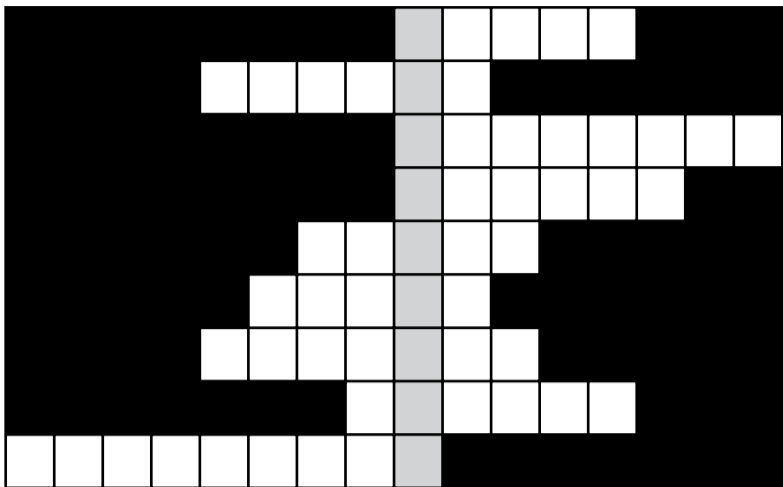
Na křest, který se konal na střeše pražského paláce Lucerna, se dostavil velký počet zájemců, fanoušků a přátel, kteří si od nás knihu za dobrovolný příspěvek koupili. Jestli máte také zájem dočíst se něco z životů žen bez domova, kniha je ještě k dispozici. Stačí nás kontaktovat na mailu info@jako-doma.org nebo třeba facebooku jakodoma-os. Také si s vámi rádi o knize popovídáme, když budete mít zájem.

A nakonec to nejlepší. Tímto bychom chtěly poděkovat autorovi knihy, Radu Banditovi, jak krásně a zároveň citlivě dovedl sepsat tak palčivé téma, jako je právě ženské bezdomovectví. Rade, děkujeme!

Živel Eva

foto Petr Zewlakk Vrabec

kov, který se taví a lije do vody pro předvídaní budoucnosti

když na chodníku zamrzne roztátý sníh a klouže to

tradiční vánoční cukroví z kořeněného těsta

když se během zimy oteplí a roztaje sníh

drobnozrná luštěnina, na Nový rok se jí, „aby bylo hodně peněz“

rostlina, která parazituje na stromech, a o Vánocích se věší nad stůl

bramboračka, mrkvová, písmenková....

krájí se na Vánoce, aby člověk podle hvězdičky uvnitř viděl, jak na tom bude v dalším roce

chvilí před Vánoci přichází nejkratší den v roce, zimní

Nelson Mandela (1918 – 2013)
jihoafrický bojovník proti apartheidu (společenském uspořádání založeném na rasismu a oddělení bílých a černých), politik a prezident Jihoafrické republiky v letech 1994 až 1999. Byl prvním černošským prezidentem zvoleným v prvních svobodných volbách v historii Jihoafrické republiky.
(zdroj: Wikipedie)

METRÁŽ V BRUSELU

Na pozvání Českého kulturního centra v Bruselu se designová dílna Metráž, v níž pracují ženy v sociální tísní, zúčastnila ve dnech 21. – 23. 10. akce EUROPEAN FASHION AND DESIGN MARKET. Krom Metráže se akce zúčastnilo dalších 32 designerů ze střední a východní Evropy.

Cílem této akce byla snaha ukázat obyvatelům Bruselu, že designová móda může být cenově dostupná i pro střední vrstvu obyvatelstva.

A protože návštěva Bruselu nezůstala jen u práce, ale stihly jsme i trochu obhlédnout město, tady je pár poznámek a dojmů.

Postřehy Z Bruselu

- Cesta do Bruselu byla pro mne první cestou letadlem.
- Brusel má přibližně stejný počet obyvatel jako Praha.
- Strach z atentátů jsem vnímala skrze přítomnost vojáků se samopaly na letišti a v ulicích města. Přišlo mi, že běžní obyvatelé města to až tak moc neřeší nebo svůj strach nedávají najevo.
- Nepořádek na ulici, nedopalky od cigaret, použité kelímky, odhozené papírky od čokoliv ... jedině, co jsem nepotkala, byla neuklizená psí hovínka. Místo popelnic různě barevné pytle tříděného odpadu, které se odváželi podle rozpisu firmy svážející odpad.
- Doprava: Trasu z místa, kde jsme bydlely do místa, kde jsme vystavovaly a prodávaly autobusem číslo 71. Při svých toulkách městem v době volna jsem se svezla metrem a tramvají a při tom i fotila. „Dostala“ mne i značka Pozor tramvaj nakreslená na přechodu pro chodce.
- Nejraději jsem se toulala postranními uličkami, koukala do výloh obchůdků. Ochutnala jsem mušle a hranolky, nakoupila dětem dárky. Sama sobě jsem udělala radost nákupem ve výtvarných potřebách.
- Procházka lesoparkem, který se nacházel cca 15 minut od místa, kde jsme bydlely, mi utkvěla tím, že i v takovém prostoru jsou názvy ulic.
- Prostor parku je rozdělen na dvě části – nahoře silnicí a dole kamennou bránou. Část původních hradeb je šetrně zakomponovaná do současné zástavby.
- Návštěva trhu: Zaujalo mne rozdělení tržiště na dvě části. V zadní části trhu se prodávaly keříky, stromky, květiny, tykve a dýně. V přední části byly stánky podobné těm, co jsou u nás na farmářských trzích, navíc mandarínky s lístečky, asi dvoumetrový stůl a na něm mísy s různými druhy oliv a papriček, v chladicím boxu různé druhy sýrů. A kolem černošky se zamotaným kusem látky na hlavě, kytarista pobrukuje si světové hity, opodál tři mladíci hráli a zpívali písničky Beatles, přes ulici hrál starý muž na tahací harmoniku.
- Kus dále se nachází větší vodní plocha obklopená vrbami z jedné strany a z druhé klasická městská zástavba typická pro Brusel – úzké, dvou až třípatrové cihlové baráčky. Na ostrůvcích odpočívaly husy a kachny, kolem lítali racci.

Jinka

TAJENKA: ODPŮČIVAT

